

vedtog den Dagsorden, som er foreslaaet og som lyder saaledes: „Da Landstthinget ikke finder det nærværende Lovforslag tilbørligt forberedt til Lovgivningsmagtens Afgjørelse; og navnlig saar enhver Betænkning fra Folketirkens Side i et Anliggende, der griber saa dybt ind i de indre kirkelige Forhold, gaaer Landstthinget over til den næste Sag paa Dagsordenen“. Der som det kunde tænkes, at Landstthinget ikke vilde tage Hensyn hertil; men vedtage dette Lovforslag, saaledes som det er kommet fra Folkethinget, da maatte vist Kirkens Forhaabning staae til, at Regjeringen vilde varetage dens Rettigheder og beskytte den mod et Overtag fra Folke-repræsentationens Side. Men det vilde være høist beklageligt, om der saaledes skulde tilveiebringes en Conflict mellem den øverste Regjæringsmagt og Rigsdagen, og det er vist Landstthingets Pligt at hindre en saadan Conflict. Det er derfor, vi have sagt, at vi savnede to meget vigtige Garantier for kirkelige Loves rette Vedtagelse her; at Regjærningen skulde have taget Initiativet eller idetmindste anerkjendt det Fremkomne som berettiget, og at Kirken skulde være stædet til at afgive sin Betænkning. Det er dog ikke alene disse formelle Grunde, som have ledet Udvalgets Fleertal til at fraraade Lovforslaget; men der er ogsaa reelle Grunde, som have bevirket det. Vi antog nemlig, at Lovforslaget, som det forelaa, vilde i høieste Grad virke skadeligt paa Folketirken. Der er brugt det Udtryk „de kirkelige Hændinger“. Dette Udtryk gaaer saa vidt og er saa omfattende, at det endog vil medomfatte Prædikenen; thi jeg kan ikke forestille mig, at man vilde nægte den Navn af en kirkelig Handling, og saa skulde det altsaa være en Præst, som var valgt Sjælesørger, tilladt at komme i en anden Menighed og benytte Kirken endog til Prædikener; han skulde der kunne foretage Confirmation og Altergang, fremtræde med al mulig Keilighed og Bequemmelighed til ved Hjælp af de muligt større udvortes Gaver, som han besad, at drage Menigheden fra den bestfikkede Præst, som kunde være saare agtværdig i sin stillere Virksomhed. Det vilde være let for den mere begavede Mand — om jeg maa bruge et bibelsk Udtryk i en kirkelig Sag — at stjæle Israels Børns Hjerter bort fra

den Mand, der med ringere Gaver dog var værdig til at bevare sin Menigheds Tillid. Jeg troer derfor ikke, at man kan sige, at det som Lovforslaget bliver vedtaget, vil det ophæve al Anledning til Splid; tværtimod, det vil i mangfoldige Henseender virke forstyrrende ind paa Folketirken. Vi kunne heller ikke paa nogen Maade billige, hvad der er sagt, at dette Spørgsmaal ikke er af nogen kirkeorganisatorisk Natur, at det kun er ubetydeligt, fordi det kun vedrører det Spørgsmaal, hvorledes de Medlemmer af Folketirken, der have løst Sognehaandet, kunne komme til at benytte deres formentlige Ret til Sognekirken. En Bestemmelse, der udvider den Grændse, der hidtil har forestreuet for det kirkelige Embede, og som giver Menighedsmedlemmerne en Ret til Benyttelsen af Sognekirken, som de ikke før have haft, og som heller ikke er anerkjendt ved Loven af 4de April 1855, et Forslag, som vil virke truende ind paa det hele Sogneforhold, er — synes det mig — af stor Vigtighed og af organisatorisk Natur, og derfor maae vi ogsaa fraraade at vedtage det, tilmed da det dog virkelig ikke har en saa stor Hast med denne Reform, isærbeleshed da den høitærede Cultusminister har lovet, at han i Mellemtiden vilde virke administrativt ind til at jevne de Differentser, der paa forskjellige Steder have vist sig. Der kan da meget godt stee en Opsættelse, indtil Rigsdagen første Gang kommer sammen igjen, og naar der er sagt, at vi dog ikke kunne stille den Betingelse, at Kirken skal spørges derom, fordi det ikke staaer i vor Magt at fremkæbe en saadan Udtalelse, saa vil jeg dog svare derpaa, at Ministeren neppe vil nægte, naar Landstthinget udtaler et saadant Dussle, at foreslægge denne Sag for de kirkelige Autoriteter til Betænkning. Efter mit Dussle skulde Distrikterne komme til at udtale sig derom, skulde Geistligheden i det Hele komme til paa den Maade, som den ærede Minister maatte finde passende, at udtale sig derom, skulde Menighedsraadene komme til at afgive deres Erklæringer besangaaende, skulde maafee endog en Klasse, som derved unægteligt berøres, nemlig Kirkeeierne, komme til at erklære sig derover; thi ikke just ved det Spørgsmaal, her foreligger, men ved Loven af 4de April 1855, ere unæg-